

Vereniging NEDWORC - Ledensurvey SDG's

zomer 2020

1. Inleiding

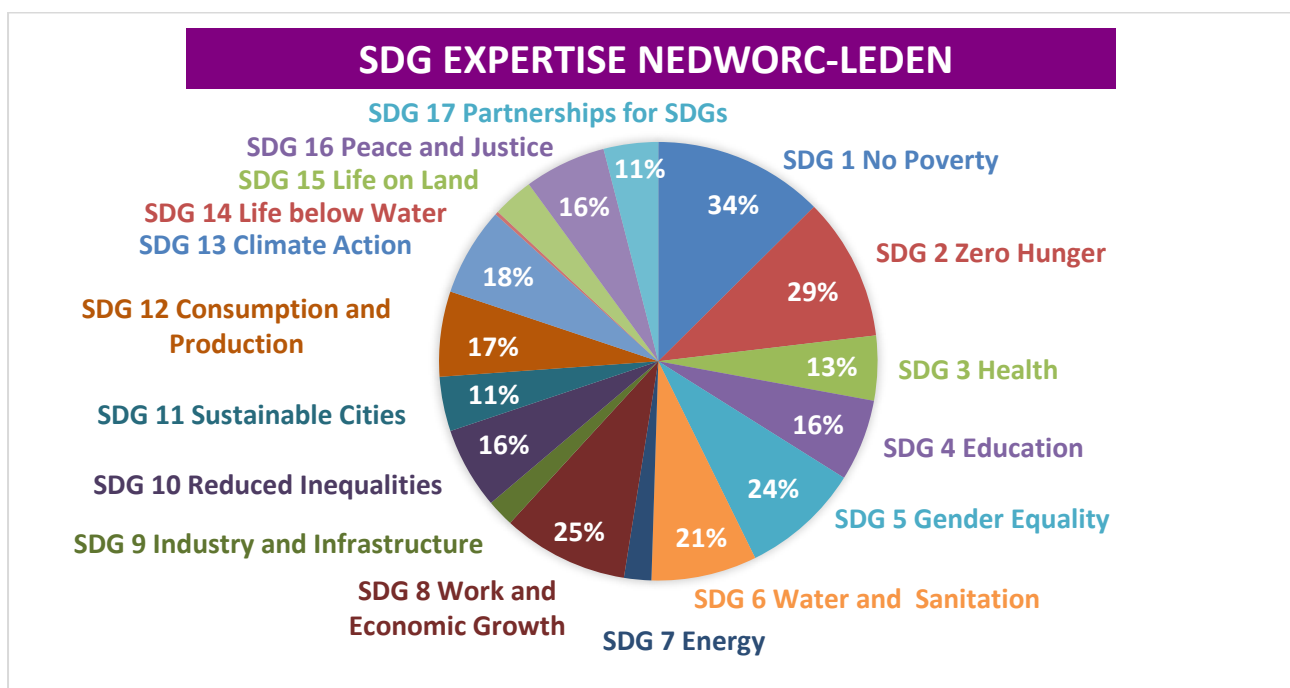
De SDG's zijn in 2015 geïntroduceerd als de 17 werelddoelen voor duurzame ontwikkeling. De SDG-werkgroep heeft middels een ledensurvey gepeild of, en waar, NEDWORC-leden de SDG's tegengekomen. Welke organisaties gebruiken de SDG's, en hoe doen ze dat? Welke organisaties gebruiken de SDG's (nog) niet? En wat vraagt dat van ons aan kennis, tools en vaardigheden? Wat kunnen we met elkaar delen? Doel van deze ledensurvey is inzicht te krijgen in het gebruik van de SDG's, en tevens ideeën op te halen voor nieuwe activiteiten. De reacties zijn anoniem verwerkt, en het verslag staat op de website.

Van 50 leden kwamen reacties en dat is een mooie score te noemen. Het idee dat onze leden de SDG's op zeer verschillende manieren tegenkomen klopt. Afhankelijk van werk, de rol daarin en/of betrokkenheid op andere manieren (denk aan politiek, een bestuur etc) levert dat een relevant palet op voor een beter (in)zicht over/op dit onderwerp.

Na verwerking van de antwoorden geeft dit het volgende beeld:

- De respondenten werkten sinds januari 2019 in diverse rollen aan 170 projecten, waarvan 64% met een SDG-component. Van 50 projecten zijn die SDG-componenten in detail beschreven;
- 8 Leden hebben in principe belangstelling om te gaan meedoen in de SDG-werkgroep (en/of een bijdrage te leveren aan activiteiten);
- Liefst 18 suggesties van websites en tools, en ook verschillende suggesties die we voor vervolgactiviteiten kunnen gebruiken.

In aanvulling op de resultaten van de survey is onderstaande figuur bijgevoegd. Deze is gebaseerd op de profielen die NEDWORC-leden hebben ingevuld op de website. De respondenten van de SDG-enquête laten globaal hetzelfde beeld zien voor wat betreft de SDG's die ze het meest tegenkwamen in de 170 projecten.

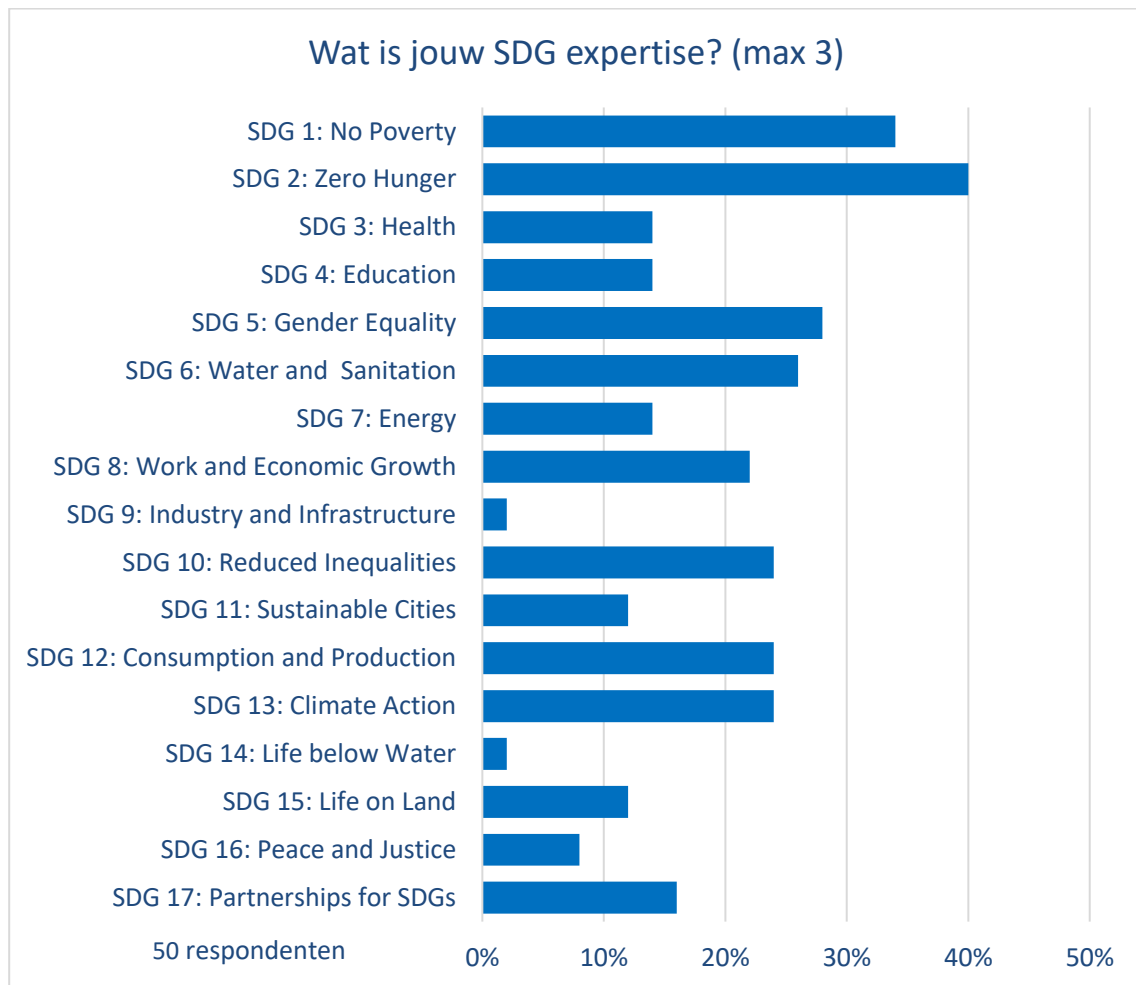

2. Resultaten

Met dit verslag willen we de leden van Nedworc zo goed mogelijk inzicht geven in de resultaten van de enquête. Naast 'de oogst' van de meerkeuze vragen leverden de open vragen ook mooie inzichten op. In het volgend hoofdstuk 'Inzichten' beschrijven we ook de belangrijkste quotes en eyeopeners. Als laatste reflecteren we op het totaal, door enkele conclusies te trekken.

2.1 Welke SDG's scoren het hoogst als expertise bij de respondenten?

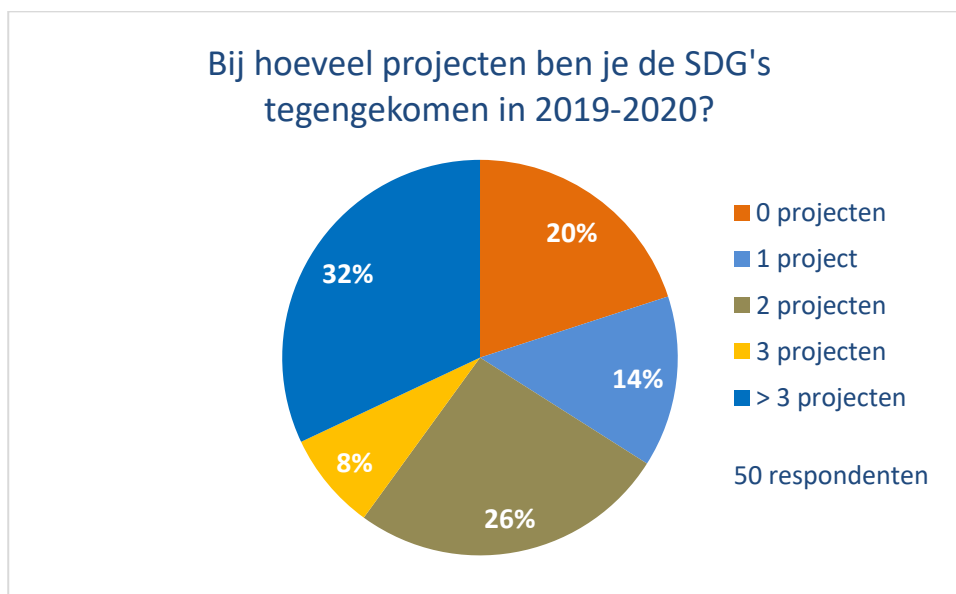
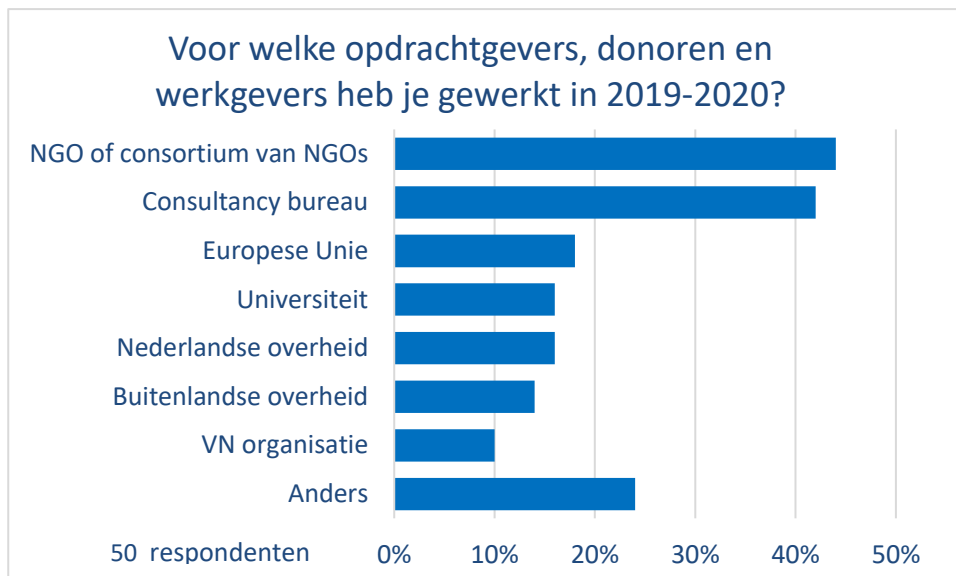
De meeste respondenten hebben expertise op SDG 1 (no poverty) en 2 (zero hunger). SDG 5 en 6 volgen (resp. gender en water & sanitation). Daarop volgen 8, 10, 12 en 13 (resp. work & economic growth; reduced inequalities; consumption & production; climate action). Onderstaande diagram geeft een en ander weer, waarbij zij opgemerkt dat respondenten maximaal drie SDG's konden vermelden (en we er van uit mogen gaan dat die voor hen de belangrijkste zijn).

2.2 Waar komen de leden de SDG's tegen?

SDG's worden vermeld door diverse opdrachtgevers. Het betreft een tamelijke brede waaier aan organisaties. Datzelfde geldt voor de soorten projecten en SDG's die expliciet genoemd worden in de 170 projecten. 10-20% van de respondenten heeft projecten uitgevoerd voor buitenlandse en Nederlandse overheid, VN-organisaties, de EU en universiteiten. 40-50% van de respondenten voerde projecten uit voor consultancy bureaus en (consortia van) NGO's.

In 109 projecten (64%) projecten werd iets aan/met de SDG's gedaan, dat wil zeggen dat in het project er een relatie wordt gelegd met een of meerdere SDG's. Het kan variëren van expliciete doelen, SDG's noemen (in de titel van het project) en er (enige) aandacht aan besteden of bijvoorbeeld er expliciet om vragen in rapportages. Soms ziet dat er heel gedegen uit en soms is het meer lipservice omdat het nu eenmaal moet. De SDG's worden serieus opgepakt.

2.2 Hoe gebruiken de organisaties /opdrachtgevers de SDG's?

Volgens de respondenten worden de SDG's op uiteenlopende wijze gebruikt: voor het beschrijven van doelen van het project; bij vacatures; eisen aan uitvoerders en bij evaluaties en rapportages.

27 Respondenten hebben voor 50 projecten beschreven wat de rol van de SDG's daarin was. Genoemd worden in 45-70 % van deze 50 projecten het gebruik in stakeholder discussies; gebruik SDG-tools in projectuitvoering, sturing (als KPI); als leidraad in het project; uitgewerkt en al in kwantitatieve SDG-criteria en iets minder alleen voor kwalitatieve rapportage op SDG-doelen; SDG-eisen van de donor bij aanvraag projectsubsidie en als profilering, (dus) prominent in beleid en op website van de betrokken organisatie.

Onderstaande tabel geeft een uitgebreid overzicht van het gebruik van SDG's.

Hoe werden de SDG's gebruikt in deze projecten?

27 respondenten | 50 projecten ■ ja ■ nee ■ nvt

In veel vacatures worden de SDG's niet expliciet genoemd in projectomschrijving of specifieke vereiste kennis of ervaring (17% nooit, 70% soms). Voor het gebruik in acquisities zijn de percentages vergelijkbaar.

Voor 88% van de respondenten zijn de SDG's een nuttig instrument (voor 35% altijd, voor 53% soms) voor de projecten waarbij zij betrokken zijn. Projecten dienen hier ruim opgevat te worden (activiteit, organisatie, projectuitvoering etc.).

3. Inzichten

3.1 Open vragen

De open vragen van de survey leverden diverse eye-openers / sterke punten op van de SDG's, en ook enkele kanttekeningen en kritische noten. Interessant is de stelling dat iedere consultant op z'n minst op de hoogte moet zijn van de SDG-context voor de sector waarin zij/hij werkt. Het vermelden van SDG's kan worden ingezet voor publiciteit; je refereert aan iets waar "men" het mee eens is.

Hieronder geven we een bundeling van reacties op de vraag 'Zie je mogelijkheden om de SDG's (beter) in te zetten?' en de vraag 'Wat zie jij als sterke punten om van de SDG's?'.

Eén taal

Genoemd wordt dat het goed is om met één taal te spreken en dat de SDG's een belangrijke tool zijn om de organisaties te helpen complementair te denken. Goed om projecten met elkaar te vergelijken in een organisatie; indicatoren geven een goed totaalbeeld van de verschillende projecten bij elkaar.

Mondiaal

De SDG's gelden mondiaal en zijn op verschillende niveaus toe te passen: persoonlijk, werk, overheid. Bovendien gelden de SDG's niet alleen voor lage- en midden-inkomens landen, maar ook voor westerse landen. Nederland wordt dus ook langs de meetlat gelegd. Het feit dat ze wereldwijd aanvaard zijn en erkend worden, is een sterk punt. In de targets staan onderwerpen die anders over het hoofd gezien worden. Ze zijn universeler en veelomvattender dan de MDG's omdat ze ook thema's als bestuur, klimaatverandering, gerechtigheid en vrede omvatten, thema's die nu urgente kwesties zijn om te overwegen.

Nationaal

Als een project is gekoppeld aan nationaal overheidsbeleid betreffende educatie, gezondheidszorg, voedselzekerheid, *gender equality* en *inclusion*, dan zijn de SDG's van grote waarde. Als er geen koppeling met overheidsbeleid is, geen decentralisatie of een groot stakeholder netwerk wordt de meerwaarde van SDG's minder hoog ingeschat.

Prioriteit

Algemeen wordt gesteld dat de SDG's focus geven en een prioriteitenkader. Een van de respondenten geeft aan dat over de onderlinge verhoudingen tussen de SDG's onvoldoende is nagedacht. Veel SDG's zijn instrumenteel voor SDG 1: geen armoede. Met andere woorden: sommige SDG's zijn middelen om andere SDG's (doelen) te bereiken. Dat ze naast elkaar gepositioneerd zijn in plaats van in een hiërarchie kan leiden tot verwarring en gebrek aan focus. Een andere respondent stelt de SDG's alleen tegen te komen om aan te geven waar de focus ligt en om zodoende donorgeld te verkrijgen. Veel donors eisen het gebruik en daarom wordt het (uitsluitend) bij de aanvraag beschreven.

Daadwerkelijk gebruiken

Nodig is een nog verder verbeterd monitoring system per sector per land; een standaard waaraan ieder project zich kan en hoort te confirmeren. Ze zouden beter kunnen worden ingezet door er vaker aan te refereren. Ze worden niet genoemd in de ToR van opdrachten en spelen daarom geen rol (als SDG) in de uitvoering. Inhoudelijk spelen ze natuurlijk wel een rol. Alle projecten dragen bij aan het behalen van de SDG's, maar het wordt niet altijd expliciet benoemd. In een aantal gevallen zou het zeker nuttig / handiger zijn als dit wel gebeurde. Meer organisaties zouden bij de ontwikkeling van de ToC van hun projecten de SDG's een centrale plek moeten geven om duurzaamheid van de interventies te waarborgen. Organisaties sturen soms op SDG's, maar maken ze alleen expliciet als de klant dat ook doet (geen bevoogding e.d.). SDG's kunnen de vergelijkbaarheid van de effectiviteit van projecten en programma's bevorderen.

NB: een van de respondenten geeft nog een specifieke aanbeveling: betaling van Fair Prices aan boeren en kleine ondernemers is van groot belang om de doelen te behalen.

3.2 Kennis, Vaardigheden en Tools

Een kwart van de respondenten heeft een cursus, training oid op het gebied van SDG's gevolgd. Dat kan zijn door zich op de hoogte stellen via NEDWORC-avonden, door online cursussen, webinars of side-events van conferenties bij te wonen of een SDG-spel spelen.

Specifiek genoemd zijn webinars van RWSN (Rural Water Supply Network) en AGUASAN (community of practise WASH) en side events bij conferenties van WHO/UNICEF over JMP en hoe zich dat verhoudt tot SDG6.

Genoemde tools en websites om te delen staan vermeld in de BIJLAGE.

4. Suggesties voor vervolg en conclusies

4.1 Suggesties

Uit alle suggesties voor vervolgvactiteiten staan drie onderwerpen centraal: a) rapporteren op SDG's, b) zichtbaarheid SDG's, en c) inzicht in de verbindingen.

Ten aanzien van a) wordt aangegeven dat er behoefte is aan transparante voortgangsrapportages van de SDG's en subdoelen. Met name is er vraag naar een praktische checklist van SDG's in evaluaties. Een simpele evaluatie-tool die ook simpel is te analyseren. Bijvoorbeeld een 3 - 4 pagina (maximaal) evaluatie die ook aan een google form of survey monkey te koppelen is.

Ten aanzien van b) wordt de behoefte uitgesproken om ideeën uit te wisselen om SDG's zichtbaarder te maken. Daaraan gekoppeld de vraag hoe wij meer met de SDG's kunnen doen.

Ten aanzien van c) wordt aandacht gevraagd om inzicht te geven in hoe de verbindingen tussen de SDG's gecoördineerd worden; hoe wordt koker visie (iedere sector doet z'n eigen ding) voorkomen? Op nationaal niveau maar ook internationaal (en dat geldt dus voor ieder land).

4.2 Conclusies

- SDG's hebben hun weg gevonden binnen NEDWORC en het werk van NEDWORC-leden
- Er is al veel kennis, maar er valt toch nog veel te doen aan kennis vergroten en ervaringen delen.
- Er is veel vraag naar tools, checklist etc.
- Het lijkt erop dat Nedworc zich terecht inspant om de SDG's aan de man te brengen bij potentiële opdrachtgevers en partners etc.
- De werkgroep heeft goede input om weer verder mee aan de slag te gaan.

De SDG-werkgroep:

Anneke Wevers, Kees Kaffka, Martin Ossewaarde, Willem van Weperen

Met medewerking van Foluke Quist en Marian Marseille

BIJLAGE

https://infobridge.org	fair prices als voorwaarde om de SDG doelen te behalen
https://www.living-income.com	fair prices als voorwaarde om de SDG doelen te behalen
https://www.globallivingwage.org	fair prices als voorwaarde om de SDG doelen te behalen
https://www.ifad.org/en/ifad-and-the-sdgs	IFAD en de SDG's waaraan zij werken
https://www.ifad.org/en/web/knowledge	IFAD publicaties, tools en e-learning
https://sdg.iisd.org/	SDG Knowledge Hub
https://www.ircwash.org	
https://www.rural-water-supply.net	
https://www.kit.nl/sdg-house/	SDG-community vanuit het KIT. Meld je aan, evt onder de paraplu van NEDWORC
https://www.sdgnederland.nl/community	
https://sustainabledevelopment.un.org	
https://www.undp.org	ook COVID-19 en de SDG's
https://www.unicef.org	
https://www.susana.org	Sustainable Sanitation Alliance
https://washdata.org	
https://washfit.org/#/	WASH-FIT tool; WHO en UNICEF
https://www.wateraid.org	
https://www.who.int/sdg/en/	

Nog meer (concrete) tips:

- Ook wordt nog de suggestie gedaan om websites van UN en potentiële opdrachtgevers te gebruiken via de zoekfunctie. Oa UNDP, Unicef, er zijn veel websites waar bruikbare voorbeelden en tools te vinden zijn.
- <https://infobridge.org/>
- <https://www.living-income.com/>
- Onmisbaar in de WASH-sector:
 - o <https://washdata.org>
 - o WASH FIT tool van WHO
 - o WHO, UNICEF publicaties, maar ook van internationale NGO's
 - WaterAid <https://www.wateraid.org>
 - IRC WASH <https://www.ircwash.org/home>
 - RWSN <https://www.rural-water-supply.net/en/>
 - Sustainable Sanitation Alliance <https://www.susana.org/en/>
- <https://sustainabledevelopment.un.org/>
- Sustainable Development Announcement List
- <https://www.sdgnederland.nl/community/>
- <https://www.ifad.org/en/ifad-and-the-sdgs> met een overzicht van de SDG's waar IFAD aan werkt
- <https://www.ifad.org/en/web/knowledge/publications> is de knowledge section van IFAD met oa veel nuttige publicaties, tools en e-learning